

OBČASNÍK

Obecné noviny obce Malé Zálužie

Ročník IV

December 2008

Slovo na úvod

Ostávaj s nami. A uč nás prijímať ťažké. Korienkou vresu pridrž nás v pravde a v láske, keď horknú vody, prahne zem, keď vlastné zlo nás skúša.

Keď – maloverným – ako tieň chradne nám duša.

Maša Haľamová

Vážení občania, opäť sa Vám prihovráame ďalším vydaním Občasníka. V atmosfére očakávania Vianoc Vám redakcia ďakuje za spoluprácu, žela Vám radostné sviatky a šťastný nový rok 2009.

redakcia

Z činnosti obecného zastupiteľstva v druhom polroku 2008

1. Toto obdobie je charakteristické tým, že obce, mikroregióny, aj malí či veľkí podnikatelia môžu na svoj rozvoj požadovať finančné prostriedky z európskych fondov. Zo strany vlády a jednotlivých ministerstiev bol prísľub, že budú zverejnené okruhy a podmienky na podávanie žiadostí o finančnú podporu. Z minulého obdobia vieme, že podmienky boli náročné, preto bolo treba sa pripraviť, pretože ťažko predpokladať, aké požiadavky budú kladené na obce.

Naša obec môže žiadať prostriedky z Programu rozvoja vidieka a jednou z podmienok je vypracovaný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a stanovenie priorít na obdobie rokov 2007 – 2015.

Aktivita č. 1

Centrum obce- tvorí malé námestíčko s kultúrnym domom, autobusovými zastávkami a pomníkom padlých. Patrí sem aj budova bývalej školy a školská záhrada. Centrum sa nachádza na hlavnej ceste Nitra – Piešťany. Je preto potrebné toto centrum upraviť a zmodernizovať - vybudovať parčík v školskej záhrade, ihrisko pre malé deti, autobusovú zastávku. Využiť aj priestor za kultúrnym domom a zriadiť tam viacúčelové ihrisko pre mládež a dospelých (tenis, volejbal, kolky...). Na riešenie vzhľadu centra je pripravená štúdia.

Aktivita č. 2

Protipovodňové opatrenia- dedina leží v údolí medzi dvomi vrškami a v prípade privalových dažďov alebo prudkého topenia sa snehu sú niektoré časti obce ohrozené. Je pripravená štúdia na realizáciu opatrení, bola pripomienkovaná aj na verejnej schôdzi. Je potrebná spolupráca s PD Devio Nové Sady, ktoré väčšinu polí obhospodaruje.

Aktivita č. 3

Miestne komunikácie- miestne cesty a chodníky nie sú vo veľmi dobrom stave. Nový je len chodník pri hlavnej ceste medzi železničnými priecestiami. Rekonštruovať treba chodník a cestu od hlavnej cesty do dediny a za „mosty“. Tiež je treba uvažovať o dokončení chodníkov popri hlavnej ceste, a to od železničných priecestí po koniec dediny na severnej a južnej strane obce.

Aktivita č. 4

Podpora bývania, opatrenie týkajúce sa budúcnosti- obec má veľké percento obyvateľov nad 60 rokov. Je potrebné vytvoriť podmienky na podporu bývania pre mladé rodiny.

Aktivita č. 5

Rekonštrukcia obecných budov.

Obecnými budovami sú - kultúrny dom, zvonica, dom smútku a budova bývalej školy.

Kultúrny dom – postavený v rokoch 1959 – 1960. Je tu aj obecný úrad, knižnica, pamätná izba, sklad CO, sála s javiskom a súčasťou budovy je aj priestor bývalej materskej školy. Stav budovy nezodpovedá súčasným požiadavkám. Strecha – poškodená, nad knižnicou zateká a nad sálou je ešte pôvodný eternit, z hľadiska životného prostredia nevyhovujúci.

Kúrenie – uvažovať o výmene vykurovacieho systému, ktorý má 14 rokov.

V súčasnosti je možné získať finančné prostriedky cez Fond rozvoja vidieka. Výška dotácie a podmienky pridelenia budú známe až po zverejnení výzvy. Preto je treba počítať s viacerými alternatívami. Realizácia prác, rozdelenie na etapy, bude závisieť od podmienok uvedených v znení výzvy.

Na rekonštrukciu kultúrneho domu je pripravená štúdia, ktorá počíta s viacerými variantmi a umožňuje rozdeliť práce na viac časových úsekov.

Dom Smútku – budova z rokov 1972 -1974, v dobrom stave, výmena vykurovacieho zariadenia.

Zvonica – budova z roku 1920, priebežne opravy a údržba na zachovanie dobrého stavu.

Budova bývalej školy – v školskej časti sa nachádza v súčasnosti predajňa potravín a rozličného tovaru.

V druhej časti bol pôvodne učiteľský byt. Treba upraviť do takého stavu, aby bol byt využiteľný a bolo možné ho prenajímať.

Aktivita č. 6

Miestny rozhlas – technické zariadenie miestneho rozhlasu je v zlom stave, na hranici použiteľnosti. Je nutné uvažovať o jeho výmene.

Aktivita č. 7

Kanalizácia.

Aktivita č. 8

Cyklotrasa - v rámci mikroregiónu Radošinka sa v budúcnosti uvažuje s vybudovaním cyklotrasy, ktorá bude spájať jednotlivé obce a náš región spojí aj s cyklotrasami v susedných okresoch.

Životné prostredie- v týchto základných aktivitách sa nehovorí nič o ochrane životného prostredia. To ale neznamená, že tejto problematike sa nemienime venovať. V rámci našich možností a tiež v prípade získania iných finančných prostriedkov budeme postupne riešiť aj túto otázku.

Konečné znenie výzvy ani podmienky pridelenia finančných prostriedkov zatiaľ nie sú známe. Preto sa pri príprave a plánovaní jednotlivých krokov počítalo radšej s väčšími a náročnejšími alternatívami realizácie. Konkrétny postup bude závisieť od podmienok ako budú zverejnené. Nie je cieľom zbytočne zadlžiť obec, ale snažiť sa získať pre obec čo najviac. Stav účtu obce Malé Zálužie k 10.12. 2008 je 825 296, 23 Sk.

2. Sme členom mikroregiónu Radošinka, ktorý sa uchádza cez program LEADER o ďalšie finančné prostriedky. Bola spracovaná stratégia rozvoja územia mikroregiónu a vytvorená miestna akčná skupina. Mikroregión Radošinka bude pre obyvateľov a návštevníkov prosperujúcim územím s kompletne dobudovanou technickou a sociálnou infraštruktúrou, vytvorenými podmienkami pre pokojné a kvalitné bývanie a dostatočnými možnosťami pre spoločenské, kultúrne a športové aktivity a to všetko pri zachovaní rázu krajiny a úrovne kvality životného prostredia. Cieľom je zvýšiť štandard životných podmienok obyvateľov MR RADOŠINKA, ako aj celkové zatraktívnenie územia vytvorením udržateľnej kvality životného prostredia.

Sú dané tri základné strategické priority – 1. Miestna infraštruktúra a občianska vybavenosť; 2. Ochrana životného prostredia; 3. mobilizácia a podpora ľudských zdrojov. V rámci týchto priorít bolo stanovené koľko projektov v jednotlivých opatreniach bude možné podať a aká bude maximálna čiastka na jednotlivé projekty.

3. Jednou z obecných budov je aj bývalá škola. V jednej polovici je učiteľský byt, v súčasnosti neobývatelný. Ak má slúžiť na svoje účely, je potrebná jeho rekonštrukcia..

4. Zvon – vo zvonici boli pôvodne tri zvony. Pri elektrifikácii zvonov bol najmenší z nich odmontovaný a bol uložený v kultúrnom dome. Niektorí občania prišli s nápadom osadiť ho do vežičky v dome smútku. Ide o zvon z roku 1827 a je pomerne vzácny, pretože väčšina takýchto zvonov bola počas prvej svetovej vojny rekvirovaná a pretavená na delá. Náš sa zachoval v pôvodnej podobe. Osadenie zvona do vežičky urobí firma Elmont - Liptovské Sliache.

5. So SAD – teraz už spoločnosťou VEOLIA - prebehli rokovania o možnosti úprav autobusových spojov. Išlo hlavne o spoj ráno okolo šiestej do Nitry a spoj večer medzi 19.10 a 22.40 z Nitry. Ranný spoj sa podarilo vybaviť a v pracovné dni cez školský rok chodí autobus s odchodom 5.55 z Malého Zálužia.
6. Aktivačné práce – aj v roku 2008 boli úradom práce podporované a financované aktivačné práce. V priebehu roka sa niekoľkokrát zmenili podmienky vykonávania, čo sa hlavne na jar prejavilo aj na výkone prác v našej obci. U nás sa do aktivačných prác zapojilo 7 občanov, v súčasnosti pracujú traja.
7. Pán Kulíšek sa vzdal z rodinných dôvodov funkcie správcu cintorína a pani Kulíšková sa vzdala upratovania domu smútku. Zatiaľ sa za nich nepodarilo nájsť náhradu
8. Občania by boli radi, keby sa podarilo zriadiť prechod pre chodcov pri autobusových zastávkach, pretože prechádzanie cez cestu je tam nebezpečné. Obrátili sme sa na dopravný inšpektorát a dostali sme odpoveď, že prechod môže byť len z chodníka na chodník. Preto je potrebné dorobiť kúsok chodníka pre pomníkom padlých a autobusovou zastávkou. Našla sa jedna firma, ktorá je ochotná tento kúsok chodníka dorobiť.
9. Pán Miroslav Masarovič sa vzdal mandátu poslanca obecného zastupiteľstva v Malom Záluží. Následne bol oslovený náhradník, Ing. Peter Malák, aby nastúpil na uvoľnený post. Pán Malák sa tiež vzdal mandátu a preto budú musieť byť vypísané doplňujúce voľby na funkciu poslanca obecného zastupiteľstva.

Viera Predanocová

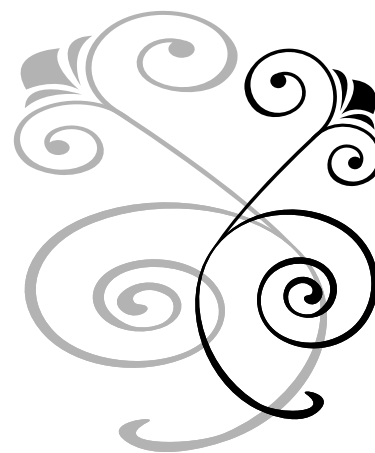
Angustiae (Miesto venca bratovi Štefanovi)

V úzkostiach tiesni
k Bohu volám,
i keď mrak desí,
ja nezúfam!

Zúfať si nesmie
nikdy duša,
mňa Boh môj nesie,
i keď skúša!

Mám slzy i ja,
však nerepcem,
ticho chcem prijať,
čo môj Boh chce.

I mne zjasnie tiež
chmúrne nebe,
až ma preniesieš
Bože k Tebe!

Pavel Proksa - Kostolníkov

Dedinka moja

Naša dedinka Ujlaček uprostred Radošinskej doliny obklopená z jednej strany hájikmi a bájnou Lužbetkou, z druhej krásnymi lúkami, s tromi potôčikmi, nad ktorými boli košaté vrby, pri nich močidlá na konope. Vtedy sa veľa dorábali konope, z ktorých naše mamičky priadli a tkali všetko pre domácnosť – posteľné plachty, obrusy, uteráky, pre mužov gate a pre seba rubáše. Vraj z takejto doma tkanej látky prádlo v zime hrialo a v lete chladilo. Vtedy sme ani len netušili, že konope môže byť aj na niečo iné. Nám deťom šili už z kúpenej látky. Hračky sme nemali žiadne, zato živých bábik bolo v obci dosť. Hrávali sme sa na lúkach, preliezali lávky cez potôčky. V korunách vrb sme sedávali. Bolo to pre nás ako rozprávka. Pritom sme pásli husi, vili venčeky z púpavy aj húpačky sme mali. Zviazali sa dva konáre z dvoch vrb a húpačka bola hotová. Na lúkach rástla pekná tráva, prvú kosili na seno, druhá bola otava a potom sa už len

páslo. Najväčšie lúky boli Horné, Dolné, Mlynské a Zahumnami. My deti sme mali za úlohu zbierať pri kosení trávy rascu (kmín). Bola aromatickejšia ako z obchodu. Neskoršie sme už nepásli husi, ale kravy. Husi pásli len malé deti a babičky. Obec bola roľnícka, kravy sa chovali všade, chudobnejšie rodiny chovali kozy. Aj tie sa museli pásť. V lete sme strávili viac času na lúkach ako doma. Bolo veľa rakov, ktoré sa na lúkach opekali. Aj keď sme chodili do školy, skoro ráno sme pásli a po vyučovaní zase. Pri moste u prostredného potoka bola brodáreň. Tam sa napájali a umývali kone. Najviac v sobotu večer. Tak ako teraz majú muži pýchu z áut, vtedy to bolo tak s koňmi. Každý sa snažil, aby jeho koničky boli najkrajšie.

Tie naše potôčky vedeli narobiť aj veľa smútku. Najmä, keď veľa pršalo alebo na jar, keď sa topil sneh. Voda sa vylievala, zaplavila lúky, záhrady, pivnice, ľudia ratovali

čo sa dalo. Všetkému bol koniec, keď sa regulovali potoky a už bol len jeden potok Radošinka. Prišli sme o lúky, ale ľudia sa už nemuseli obávať povodní. Dnes je tam rybník, v ktorom veselo plávajú rybičky.

V roku 1930-31 sme ako posledný rok písali griflíkom na tabuľku. Bola som prváčka. Úloha sa vždy zotrela a písala sa druhá. Kapse do školy boli z konopného plátna, tak sa ľahko stalo, že úloha sa jednoducho stratila. Stávalo sa to najmä chlapcom, my dievčatá sme si na to dávali väčší pozor. Už v druhej triede sme mali písanky, ceruzky a neskoršie aj perá. Tie sme máčali do tinty (atrament), ktorú sme mali v nádobkách (kalamároch). Keďže tabuľkám a griflíkom načisto odzvonilo, zvykli sme si na perá a dávali pozor, aby sme neboli od tinty špinaví.

Do školy sme chodili radi. Mamičky nám povypletali vrkôčky (korničky). Obliekali kroje, ale aj celé fertyšky (zásterky), to namiesto šiat. Škola bol jednotriedna. Pán učiteľ Šaško to sám zvládol na striedačke. Vpredu sedeli prváci, druháci a tak ďalej. V škole sme sa slušne správali, veď ako by to bol pán učiteľ zvládol, keď nás bolo aj vyše tridsať. Zato na konci roka sme vedeli čítať aj písať. Niekedy sa stalo, že chlapci niečo vyparátili a dostali trest. Trsteničky si museli sami odrezať na vrbe a doniesť do školy. Bilo sa po zadku, alebo zovrieť na ruke prsty a švihnúť. Na chlapcoch všetko zhorelo. Aj do kúta sa chodilo stáť, alebo po škole. Dievčence to obchádzalo, boli asi lepšie. Na konci roka sa robil exzament. Bola to skúška za účasti rodičov a pána farára. Deti odpovedali a po skúškach sme dostali vysvedčenia. Nepamätám si, že by niekto mal inú známku z chovania ako jedničku. Cez leto deti pomáhali pri žatve, nosili koscom jedlo, vodu a zbierali klásky. Neskôr nás učila aj pani učiteľka Líšková, prvá učiteľka z našej obce. Do školy sa chodilo doobeda ,poobede aj v sobotu. Doma nás neučili, rodičia sa starali len, aby sme mali napísané úlohy. V škole nám dávali veľký dôraz nato, aby sme sa učili, aby nás v živote nik neoklamal, aby sme vedeli rátať. Vraveli nám, že nás nemá zaujímať ako čvirikajú vonku vrabce, ale učenie. Pána a pani učiteľku sme si veľmi vážili, po rodičoch zaujali prvé miesto. Takisto aj pána farára a tiež Milana Rastislava Štefánika. Jeho portrét bol v každej rodine. Môj otec nám rozprával o jeho príchode na Slovensko. Bol vojak a držal čestnú stráž na jeho počesť. Hrala hudba a radosť žiarila v očiach všetkých ľudí. A zrazu jeho pád a z radosti veľký žiaľ. Vážili sme si aj prezidenta, tatíčka Masaryka. Keď bol štátny sviatok alebo mal tatíčko narodeniny, pán učiteľ nám dal do okna rádio a my žiaci sme na školskom dvore počúvali prejav z pražského hradu. Potom sme spievali hymnu Kde domov můj a Nad Tatrou sa blýska. Nám to bolo vzácné, lebo doma sme ešte nemali rádio. Bol len na baterky u pána učiteľa a v šenku (v krčme). Tam deti nespeli. Ešte

u Zatkov mali takéto rádio, niekedy nám ho ujko pustili, ale uši sme mali prilepené na prístroj, lebo sme verili, že tak baterky dlhšie vydržia.

Kultúru sme si robili sami. Pani učiteľka nás učila ľudové piesne, recitácie a neskoršie aj divadielka. Knižôčku, v ktorej bol dej, mala len jednu a tak sme si úlohy po jednom opisovali. Malo to aj výhodu, kým sme si to napísali už sme úlohu z polovice aj vedeli. Pamätám si, že sme slávili aj Deň stromov. Recitovala som básničku „Keď slnko páli, lebo dážď padá, pod stromom každý útulok hľadá...“ Divadlo sa hrávalo v škole, v lete vonku. Rozložili sa štyri sudy, na to sa uložili dosky, z hája sa doviezla čečina aj s konármi, to ako bočné steny. Hralo sa v nedeľu poobede za účasti celej dediny. Neskoršie sme sa odvážili aj na Marínu Havranovú a iné hry. Najviac Urbánkove, ktoré mali v dedine veľkú obľubu. Od šiestej triedy sme sa v škole učili z knihy reálií. Bola to veľká kniha, bol tam zemepis, dejepis, prírodoveda. Veľa kníh sme nenosili, len počtovnicu, reálie, mluvnicu (slovenčinu), čítanku, drevený perál (peračník) a gumu. Samozrejme aj desiatu. Pozostávala väčšinou z masného chleba. Ovocia sme mali tiež dosť. K jedlu sme mali tiež úctu, nič sa neodhodilo, zvlášť chlebič. Nesmel nám spadnúť a keď sa tak stalo, museli sme ho pobožkať, akože prejavíť ľútosť. Deti pojedli všetky kapustné hlúby, mrkvu, v háji rástli plané hrušky ,aj tie boli v obľube. Nič nevyšlo na skazu. Po príchode zo školy nás čakala doma práca, ktorá nemala konca kraja. Vždy bolo treba kŕmiť domáce zvieratá a pre ne aj nanosiť trávu, ďateľlinku alebo repu. Takže sme vlastne v škole odpočívali. Aj doma nám hovorili, veď tam len sedíte, nerobíte nič a ešte by ste mali byť aj sprostí. Keď bolo ako veľa práce, ale nie na úkor školy. Rodičia nás posielali do školy. Vymeškané hodiny sme mali len v prípade choroby. Tolko chrípky nebolo, hoci sme kúrili len v sporákoch a v škole vo veľkých kachliach. Ešte sme vymeskali školu v prípade nejakej rodinnej udalosti (svadba, pohreb). Na konci školského roka sme mávali majáles, aj na výlet nás pani učiteľka vzala – na Čertovu pec do Radošinských hôr alebo do Carovinskej dubiny a do Nitry na hrad. Raz sme boli aj v Bratislave. To už bola veľká udalosť. Boli sme v múzeu aj v Petržalke na propeléri cez Dunaj. Mamičky nás nabalili jedlom. Celý výlet do Bratislavy bol za 10 Sk.

Do kostola sme chodili každú nedeľu a za každého počasia peši do Ašakerti. V nedeľu poobede sme mali voľno. Chlapci hrali futbal v Hornom jarku a dievčence sa pozerali a povzbudzovali. Na večer sme sa zase museli vrátiť pásť kravy alebo doma kŕmiť dobytok. Raz do roka k nám chodievala Kamila z Moravy s ringišpirom (kolotoč). Už od Lužbetky, keď deti zbadali, že ide na biednom koníkovi, ktorý ťahal celý jej majetok, utekali s krikom, že ide Kamila. Na lúke medzi potokmi sa roz-

ložila za pomoci chlapcov z dediny – ringišpír to bola veľká paráda. Deti hneď pýtali z domu či vajce, či trochu múky, fazule alebo hocijakú požíveň, alebo aj krmu pre koníka. Chlapci si to odrobili, keď párkrát točili kolotoč, potom sa mohli odviezť. Kamila zavelila „ Krúťte to tam na horu“ a viezlo sa. Zdržala sa niekoľko dní a išla zas o dedinu ďalej. K nám prišla zase o rok.

Po čase sa aj u nás začalo meniť. Rodičia posielali synov do škôl, najviac do poľnohospodárskych. Dievčatá niektoré do gazdinských, ale aj do učiteľských ústavov. Pravdaže po skončení meštianky, ktorá bola vo Veľkých

Ripňanoch. Niektorí išli študovať aj do Bratislavy. Cestovalo sa vlakom. Výhoda bola, že stanica bola v našej obci. Zo Sulan veru študenti chodili v zime a v lete k nám peši cez polia na vlak. Teraz už ani my nemáme vlak. Mocní usúdili, že nám ho netreba, keď chodí autobus. Bolo nám za vlakom ľúto, ale nič sa nedalo robiť. Koľajnice (šíny) do Radošiny a naspäť do Nitry už používajú len nákladné vlaky.

Na detstvo nám zostali pekné spomienky, ktoré nás sprevádzajú po celý život.

Anna Rizeková

Ekológia naša každodenná

Zvykli sme si už na to, že keď večer v papučkách pozeráme televízne spravodajstvo, vidíme tam niekedy rôzne protesty ekologických aktivistov, ktoré už patria ku koloritu dnešnej doby. Veľa sa diskutuje o tom, kto má pravdu, či tí, ktorí hovoria o globálnom otepľovaní alebo tí, ktorí tvrdia, že nič výnimočné sa s našou planétou ne deje, že sú to len obvyklé teplotné zmeny, aké nastávajú v určitých historických periódach.

Nech už má pravdu v tomto spore ktokoľvek, je evidentné, že naša Zem nesie hlboké stopy ľudskej činnosti. A neraz sú to nielen stopy ale doslova jazvy. Každý by však chcel, aby Zem zostala krásna. Naskytuje sa otázka: Prečo je svet krásny? A prečo má zostať krásny?

Vesmír, svet, i konkrétne naša planéta je do určitej miery dokonalý a vopred naprogramovaný stroj, ktorý výborne funguje, zregeneruje sa a vytrvalo pokračuje v činnosti. Na to, aby nejaký stroj fungoval stačí, keď je výborne zostrojený do najmenšieho detailu. Nemusí byť krásny len nech funguje. Istý vedec práve preto krásu vesmíru i našej planéty považuje za dôkaz existencie Boha. Pretože na to, aby vesmír i ekosystém našej planéty dokonale fungoval nepotrebuje krásu. Krása sa javí ako čosi nadbytočné. Na čo je toľko druhov tvorstva, toľko variácií farieb a prírodných scenérií? Aký dôvod má to, že tvorstvo je krásne? Prečo tak dobre zapadá do našej predstavy krásy? Pretože krásu je komunikačným bodom s Tým, ktorý je Pôvodcom všetkej krásy. Zmysel pre krásu patrí k základnej výbave ľudskej prirodzenosti, lebo sme stvorení na obraz toho, ktorý je Krásny. Ľudské umenie je prejavom tejto túžby po Krásu. Je preto prirodzené, že i liturgia je krásna, veď má privádzať človeka k Bohu.

A práve preto má i svet zostať krásny. Väčšina ľudí chce však krásu len „konzumovať“ a nie chrániť a vytvárať. To sa prejavuje i v krutosti s akou zaobchádzame so životným prostredím vo svojom bezprostrednom okolí. Naše dediny sú neraz pošpatené odpadkami, čiernymi skládkami. Nestačí si len doma v obývačke zavesiť zarámovanú idylickú „krajinku“, treba pociťovať zodpovednosť za prostredie, v ktorom žijem. Na to netreba byť „Greenpísákom“, stačí mať len trochu viacej zmyslu pre krásu.

Mgr. Štefan Novanský, správca farnosti

Interview s pani farárkou

Pani farárka hovorí o svojom živote, práci, láske k prírode a záľubách.

Odkiaľ pochádzate? Narodila som sa v biskupskom sídle nášho Západného dištriktu, vo Zvolenskej nemocnici 16.8.1976., ráno o 6:00hod :-). Moji rodičia skoro hneď po mojom narodení, kúpili rodinný, prízemný dom v okrese Lučenec, v malebnej dedinke Kotmanová (fília Evanjelického cirkevného zboru a. v. v Dobroči) , kde som prežila aj svoje detstvo i mladosť. V Kotmanovej som chodila do MŠ, ale neskôr aj do ZŠ až do 3.ročníka a vo 4. -8.ročníku som pokračovala v Lovinobani na ZŠ.....

Prečo ste sa rozhodli študovať teológiu? Viedli ma k tomu mnohé dôvody... Náboženská výchova na základných školách (keď som chodila do ZŠ) sa nemohla vyučovať... Od 1.-3.ročníka ma učil v Kotmanovej prísny a nemilosrdný človek pán učiteľ Komár, ktorý bol v tom čase aj starostom obce. Bol nesmierne zlý, bil nás po hlavách ťažkým a veľkým zväzkom kľúčov, po tele trstenicou, museli sme si ľahnúť na lavicu a po chrbte, zadku nohách, kde začia-

hol,...alebo nás prehol cez lavicu a po zadku,... tou trstenicou, len sa tak prášilo, pohlavky/ kokesi celou zovretou dlaňou háňky,.. bol to horor ale aj teror, veľmi sme sa ho všetci báli, neraz som dostala aj ja a veľmi som plakala... Moji spolužiaci mnohí boli na tom podobne..... Ako deti sme sa báli aj rodičom na neho žalovať a trpeli sme to úplne všetci,.... Moji rodičia, keďže museli pracovať a odchádzali skoro ráno, domov sa vracali po obede alebo neskoro večer, častokrát prenechali moju výchovu a opateru na mojich starých rodičov. Môj starý otec (starký Janko, ako som ho volala) bol nesmierne veriaci, inteligentný, múdry, vzdelaný, skúsený, rozhladený, uvedomelý a prekrásny modrooký, vysoký a štíhly muž, ktorého som v duchu vždy obdivovala a mala veľmi rada... Stále mal na mňa čas a vždy si ho aj našiel alebo vedel nájsť, aj to sa mi na ňom nesmierne páčilo. Veľmi pekne a zaujímavovo mi čítal častokrát naše Slovenské ľudové rozprávky, rozprával nesmierne zvláštne a zaujímavé príbehy zo života, z vojny, ktorú zažil na vlastnej koži a prekrásne spieval kresťanské i ľudové piesne,.....) Učil ma čítať a rátať/ počítať, starať sa o zvieratká, variť polievku, umývať riad, zametať i upratovať,.....) Veľmi rada som ho nebadane pozorovala pri práci, ktorú stále konal s veľkou láskou a ochotou. Čokoľvek robil, všetko mu išlo od ruky, bez chyby a perfektne,... od rána do večera usilovne pracoval,.....) Neskoro večer pred spaním si pokojne sadal za stôl a pravidelne otváral Bibliu, Modlitebnú knižku i Spevník. Boli to také rodinné domáce Bohoslužby, ktoré robil pre nás..... Potichu sa sklonil, zahĺbil sa do Biblie i do ostatných kníh a potom čítal a nahlas sa modlil a spieval piesne z Evanjelického spevníka..... Vždy som večer veľmi rada sedávala pri ňom a pozorovala čo robí a ako to robí,.... Keď som ešte večer vydržala byť hore pri starých rodičoch, bola jednoducho prítomná, potichu a potom ma ukladal alebo posielal ma do postele stále mi urobil malý krížik svojím palcom na moje malé čelo so slovami: „V mene Boha Otca, i Syna i Duchu Svätého.“ A k tomu s úsmevom na svojej tvári ešte dodal: „Mariannka, Pán Boh Ťa celú noc bude ochraňovať, budeš dobre spať a ráno vstaneš čerstvá plná života do nového dňa.“ Ešte som dobre nerozumela a nechápala, že mi dáva požehnanie na dobrú noc, ale každý večer som ho práve preto vyhľadávala. Lebo som túžila a chcela krížik na čelo s láskavými, dlhými, kostnatými, pracovitými a elegantnými starkého prstami aj s tými krásnymi slovami, s úsmevom a láskavým pohladením k tomu :-). Bolo to pre mňa zvláštne, krásne, zázračné a priam tajuplné, lebo nikto nebol pre mňa v tej dobe taký láskavý, dobrotivý a pracovitý ako starký Janko, ktorého som chcela mať pri sebe vždy nie len počas dňa ale aj pred spaním.....Rodičia ma prihlásili na konfirmáciu k nášmu bratovi a pánovi farárovi Mgr. Jánovi Búlikovi do Dobroče. Na vyučovanie sme dochádzali pravidelne 1krát do týždňa pešo. Bolo nás veľa, neboli tam lavice ani stoly iba stoličky (vyučovanie bolo v Zborovej miestnosti) a skúšal nás otázky, ktoré sme sa učili..... Bol to tiež veľmi láskavý, dobrý človek, nesmierne trpezlivý a bol priateľom a dobrým kamarátom môjho starkého,....Začala som intenzívnejšie premýšľať o tom čo hovoril pán farár a čo sme sa učili na konfirmácii a porovnávala som to všetko s tým čo som sa učila v ZŠ na prírodovede. Dospela som k názoru (ako ôsmačka na ZŠ alebo trochu neskôr), že čo hovorí a učí nás náš pán farár je pravda a čo učí Darwin je iba slabý odvar.....Od MŠ po ZŠ ma učila moja maminka ako správne rétoricky prednášať, vyslovovať, prežívať, artikulovať a recitovať poéziu a básne (ale aj neskôr od SŠ ďalej tiež aj na VŠ som spoznala brata farára ThB. Andreja Kvasa, ktorý mi dával prednášať v Bratislave na Tvorbe T básne, a ktorého som mala veľmi rada....), som reprezentovala v prednese poézie a prózy na Hviezdoslavovom Kubíne, vyhrávala som stále prvé miesta a zo školských som pokračovala na obvodové a z obvodových na krajské kolá,.... Aj brat farár Mgr. Janko Búlik si asi všimol, že som nadaná, často ma zapájal a prosil aby som recitovala básne v našom kostole pri slávnostných udalostiach ale aj pri smutných na pohreboch,.... Ja som zasa prosila mojich rodičov aby sa na mňa prišli do Božieho chrámu pozrieť,....Božie slovo ma skutočne priťahovalo, fascinovalo, naplňalo, zaujímalo a posúvalo stále dopredu,...Po konfirmácii mi umrel nečakane starký Janko, pán farár ho prišiel pochovať, pri kázni plakal, tiekli mu slzy ako veľké hrachy po tvári, utieral ich veľkou bielou vreckovkou a mne sa zdalo, že najviac s ľudí na celom pohrebe plačeme za starkým Jankom iba mi traja: ja, moja starká a pán farár (preto, že sme ho dobre poznali, plakali ale úplne všetci, lebo aj ostatní ho dobre poznali).... Onedlho umrel aj brat farár,....Ostala po ňom jeho manželka a dvaja synovia Danko a Janko, náš cirkevný zbor ostal bez brata farára Janka Búlika,.... Zastupovať prišiel terajší brat farár z Diakoviec vtedy brat farár v Lovinobani, ktorí ma tiež vzal recitovať do Lovinobanského kostola,.... k mojej ďalšej starej mame do Lovinobani....V Dobroči pod vedením štyroch mladých ľudí sa stretávala mládež, na ktorú som bola pozvaná a na ktorej sa mi veľmi páčilo..... a ešte mnoho iných vecí zohralo dôležitú rolu v tom aby ma Pán Boh, Pán Ježiš Kristus ale aj Duch Svätý dostal tam kde ma chcel mať On..... Predovšetkým však to, že som uverila, obrátila sa k Bohu a odovzdala Mu svoj život,.....O tom všetkom možno ešte inokedy,....)

Čo Vás podnietilo k príchodu do novosadského cirkevného zboru? Skutočnosť, že si ma sami zvolili a vybrali vo väčšine za svoju vlastnú evanjelickú farárku a duchovnú :-).

Čo sa Vám u nás páči? Je toho nesmierne veľa.... Spomeniem aspoň to najdôležitejšie a najkrajšie. Ku tomu patrí náš Evanj. a. v. kostol v Nových Sadoch, ale aj Dom smútku v Malom Záluží, kde pripravujeme a robíme bohoslužby.... Krásny je aj rím. kat. kostol v Nových Sadoch..., vzájomná ekuména..., spoločná socha Pána Ježiša Krista v Nových Sadoch,... Moja krásna práca s ľuďmi, že sa v nej môžem zdokonaľovať, zlepšovať a približovať sa k Bohu i k ľuďom..... Páči sa mi Pán Boh a páčia sa mi naši ľudia, ktorých sa snažím prijímať takí akí sú a mám ich takých aj rada/ alebo sa o to snažím :-)... Hlavne to, že sa snažím ich vypočuť, pochopiť, ale aj to, že im môžem slúžiť Božím slovom, dobrou radou z neho či riadnym skutkom,.... aj bližšie a lepšie ich spoznávať, ich vieru, nádej, lásku, to ako vedia milovať, odpúšťať jeden druhému ale na druhej strane aj ich neveru/ či neveriu/ malovernosť, beznádej, nelásku, nenávisť, závisť, neodpustenia, hnev....Ďalšia vec je napr. to, že brat kantor/ organista Juraj Štefánik v Nových Sadoch vedie náš evanjelický štvorhlasný spevokol. Že v ňom môžem aj ja osobne spievať Pánu Bohu na oslavu ale i našim ľuďom a dokonca aj sama sebe nesmierne hodnotné, cenné, duchovne bohaté a krásne kresťanské piesne spoločne so svojim drahým manželom,.....

Ako dlho ste pôsobili v Nemecku a aký bol Váš cieľ pobytu? Iba čosi vyše 2roky, možno skoro 3 :-) keď to všetko porátame? Prvý krát som bola v Nemecku viac ako rok a pol ako opatrovatelka detí („AU-PAIR“) v dvoch kresťanských rodinách neďaleko Stuttgartu cez našu Evanj. diakoniu. Potom som bola na mesačnej praxi cez VŠ u sestry farárky Sabiny Thum- Reuter neďaleko Ulmu a ďalší mesiac som bola opatrovať telesne a duševne postihnuté deti tiež mesiac pri Mnichove. Potom som išla študovať na 1rok/ dva semestre teológiu do Tuebingenu. Ešte mesiac po VŠ som bola opatrovať jedného starého pána neďaleko môjho študijného pobytu. Pár dní som chodila/ jazdila po Nemecku po stopách Dr. Martina Luthera, nášho reformátora.....

Ako by ste zhodnotili postoj našich a nemeckých občanov voči ochrane životného prostredia? Niektorí naši občania sa nesmierne málo až neohľaduplne a bezcitne zaujímajú, ale aj starajú o ochranu svojho prírodného i životného prostredia. To je možno aj preto, že mnohí z nich v minulosti nedostávali žiadne informácie o problematike, ale sa aj málo zaujímajú, vzdelávajú v tejto oblasti alebo jej nevenujú takmer či vôbec žiadny čas ani priestor, ale ani pozornosť.....Nemci sú naopak nesmierne zainteresovaní, otvorení a vzdelaní aj v tejto oblasti. Snažia sa správať a správajú sa nesmierne duchaprítomne, ohľaduplne voči samým sebe, svojim rodinám a blíznym, ale aj voči svojim susedom i nepriateľom a myslia nie len na generáciu, ktorá žije v súčasnosti ale aj na tie, ktoré prídu po nás, teda na ďalšie generácie,... Nemeckí občania separovali odpad skoro odjakživa, ale aj vždy a stále, pre nich je to prirodzené a každodenné ako napr. každé ráno sa umyť....Nemajú s tým žiadny problém ani v dnešnej dobe, snažia sa starať, zveľaďovať ale aj ochraňovať životné prostredie.... Vedia a poznajú aj názory Biblie napr., že príroda je tiež Božím stvorením podobne ako človek,.... snažia sa práve preto nesmierne zveľaďovať všetko okolo seba, starať sa, sú opatrní a zodpovední ale sa snažia aj ochraňovať nielen životné prostredie ale i celú prírodu i všetky prírodné zdroje.... Niektorí naši občania/ľudia však radšej pália všetok odpad a žijú s tými, medzi a pri tých všetkých nečistotách a znepríjemňujú život aj ostatným, to nehovorím o ďalších veciach a dôsledkoch ich konania..... Veríme, že Pán Boh nám sám dal prírodu so všetkým jej nerastným ale aj rastným bohatstvom, teda aj príroda je darom pre samotného človeka, aby sme ju obrábali tzn. : starali sa o ňu ale ju aj ochraňovali a zveľaďovali, chovali sa k nej tak ako sa patrí, Pán Boh trpí, keď vidí našu nedbanlivosť voči prírode a čo človek rozsieva to aj žne.... Nikde v Biblii nenájdete, že by Pán Ježiš Kristus alebo jeho učeníci či nasledovatelia ničili životné prostredie ale práve naopak..... Naši občania by určite mali začať tvrdo pracovať na ochraňovaní, staraní sa, zaujímaní sa, zveľaďovaní ale aj ochrane životného i prírodného prostredia. Vieme, že stále viac občanov sa stáva členmi rôznych organizácií, hnutí i politických strán, ktoré sa zaoberajú a zaujímajú ochranou životného prostredia..... mali by sme sa k nim určite pridať...

Ako ste spokojná so správaním našich občanov voči prírode? Vidím a cítim mnohé bezohľadnosti, nezaujím, nerešpektovanie, skoro žiadnu ochranu a nie to ešte zveľaďovanie a ochraňovanie.... Potom som smutná, keď napríklad veším prádlo za domom a príde nesmierny zápach nie len cez deň ale aj v noci zo spaľovaných umelých hmôt, fólií, kovov, tak ťažký a jedovatý, že sa nedá dýchať a nie to ešte vydržať vonku,... A to je len jeden jediný príklad, takých je tu neúrekom,.....

Ako Vám viera pomáha v živote? Rôzne, nesmierne mnoho, na každom jednom kroku a každodenne!..... Nie je to jednoduché pár slovami to opísať....Zdolávať všetky životné rozhodnutia, udalosti, radosti, starosti, peripetie,.... vysporiadať sa s ľudskou bezohľadnosťou a bezcharakternosťou ale aj s Božou vôľou a dobrotou Jeho nesmiernou láskou a dôverou voči nám ľuďom, voči mne samotnej.....

Čo Vás baví okrem práce? Modliť sa a pracovať (zase som pri práci :-D), celoživotne sa vzdelávať :-), čítať knihu kníh: Bibliu, ale aj ostatnú výbornú kresťanskú/ či nekresťanskú literatúru, počúvať kresťanskú hudbu ale ju aj spievať,... učiť naše deti hľadať správnu cestu, smer (počúvať ich, smiať sa s nimi a radovať sa zo života.....), pracovať rukami i hlavou, ...aranžovať, ...športovať: hlavne plávať, prechádzky na čerstvom vzduchu, v prírode ale aj turistika vo Vysokých i Nízkych Tatrách po Liptove s manželom,.....ale aj inde doma na Slovensku či v Európe, zahraničí :-),..... bicyklovanie, korčuľovanie na kolieskových korčuľiach ale aj na ľade,... tanec, niektoré loptové hry..... ale aj ručné práce, pečenie, varenie, upratovanie (ale aj to je pre niekoho práca:)..... poézia ale aj próza, divadelné hry, koncerty, televízia, správy z domova a zo zahraničia, surfovať po internete, zahrať si dámu, karty alebo „Človeče nehnevaj sa“ s priateľmi/ kamarátmi aj nepriateľmi, alebo vo dvojici so svojím manželom, učiť sa šoférovať na aute.....Milujem národné kultúrne pamiatky, galérie, múzeá,....veľmi rada cestujem, keď mám peniaze :-) „mnoho iných vecí na ktoré som pri týchto vymenovaných určite pozabudla...

Pýtala sa: Zuzana Plesníková

Odpovedala: Mgr. Marianna Jančušová, r. Maďarová
Evanj. farárka a. v. v Nových Sadoch

Tak to tu ešte nebolo...

Leto sa teda nenápadne prehuplo do svojej druhej polovice, okolie Ujlačku rozvoniava bohatou úrodou a Dodo nie a nie si zadovážiť novú kozičku...

Čerešne sú jedna rozprávka a čo nevidieť, mirabelkám sa nechce dlhšie visieť na konároch. Čo je zasa šanca pre orchester tisícok ôs. Obrázok akoby vystrihnutý z farebného časopisu, aj to lietadielko nad hlavami tesne pred pristávacím manévrom na letisku pár metrov od Radošinky má svoje neopísateľné čaro. Čaro momentu, usadeného po hlbokom nádychu vo všetkých končinách plúc.

Tak vonia uprostred leta Ujlaček. No a z tejto až neskutočnej nádhere, chceš či nechceš, podľho na opačný kút zemegule. V nedeľu večer ešte pod skoro storočnou pergolou zamaskovaný nalievajúcimi sa bobuľami taliána, aby si ty, obyčajný smrteľník, vystupoval v utorok predpoludním v krajine, ktorá v súčasnosti vari najviac hýbe svetom. Osemnásťmiliónový Peking otvoril náruč celej zemeguli, aby sa vlastne prostredníctvom tohto krásneho mesta odkryla celá nádhera akoby len naoko spiacej čínskej krásavice...

Otvárací ceremoniál v neskutočnom „vtáčom hniezde“ nenechal hádam jedinú suchú, a zrejme nezostal jediný chrbát bez tradičných zimomriavok. Úžasné divadlo, ktoré obyčajný človečik nedokáže popísať slovami, je na to jednoducho príliš maličký a nedokonalý. To musí každý jednoducho precítiť a pustiť si tú nádheru cez póry kože do svojho vnútra. Umelecko-technický skvost s ľudskou dokonalosťou, vyhnanou do vysokých obrátok. Je toto vôbec možné? Je to skutočnosť, alebo len sen? Alebo sa to všetko zlieva do jedného celku v stave akéhosi delíria. Odpoveď dodnes nepoznám.

A čo nasledovalo potom? To už všetci veľmi dobre viete. Jeden rozprávkový festival najfantastickejších výkonov viac ako 11 tisícov športovcov planéty, ktorým držali palce v nádherných športových zariadeniach stovky tisícov ľudí naživo a pri televízoroch skoro 5 miliárd! Aspoň také údaje ponúkali organizátori. A keď k tomu prirátame 70 tisíc skvelých dobrovoľníkov, bez ktorých by žiadna olympiáda nebola olympiádou, vychádza fenomenálny výsledok – dokonalé dielo!

V tom čínskom dave sa, chvalabohu, nestratili ani naše esá. Čo vyvádzali na umelom kanáli v Šuni naši vodní slalomári, to nemá v dejinách olympiád obdobu. Veď zo štyroch možných medailí si až v troch disciplínach vypádlovali zlaté medaily. Súrodencov Hochschornerovcov, Kaliskú či Martikána pozná celý športový svet a rovnako tak aj komárňanský štvorkajak. Toto boli naše olympijské poklady a dokázali sa pred svetom ukázať v plnej paráde. „Hochšáci“ tri razy po sebe zlatí, od Sydney cez Atény až k Pekingu, to by chcelo pre nich hádam aj sochu, alebo po nich pomenovať niektorú z ulíc v rodnej Bratislave... Doma pri televízoroch nik nedýchal, keď išli svoje zlaté jazdy, pri vode už ani nehovorím.

Len štvorkajaku by to zlato sedelo viac než striebro, nuž ale taký je šport.

Peking urobil takú olympiádu, že svet sa na ňu pozeral so zatajeným dychom a pritom padal na zadok. Nič lepšie doteraz nik nedokázal urobiť. A múdre hlavy hovoria, že i v budúcnosti ani nemôže dokázať. Lebo Peking je len jeden...

Recepty starých mám

Lacné buchty

Urobíme klasické cesto (hladká múka, soľ, voda a kvasnice). Cesto rozvaľkáme a vykrajujeme malé buchty, ktoré pečieme na holej platni alebo na palacinkárni. Potom ich obaríme v mlieku alebo vo vode. Posypeme tvarohom, makom a omastíme.

Obyčajné pupačky, ktoré sa pečú vo všedný deň

Urobíme si klasické cesto: hladká múka, kvasnice, cukor, soľ a necháme nakysnúť. Potom si urobíme dlhý šúlok, ktorý rozkrájame na malé kúsky, ktoré dobre pomúčime a dáme na suchý a neomastený plech upiecť. Upečené obaríme v mlieku, omastíme, posypeme tvarohom alebo makom.

Lokše

Potrebuje 1 kg zemiakov, asi 40 dkg hl. múky, soľ. Zemiaky uvaríme, ošúpeme a postrúhame. Pridáme hladkú múku. Vypracujeme cesto, z ktorého urobíme valček. Potom rozkrájame na malé kúsky, ktoré rozvaľkáme a pečieme na holej platni po oboch stranách. Podávame omastené alebo plnené.

Opatance

Urobíme si cesto ako na lokše (hl. múka, uvarené, ošúpané a postrúhané zemiaky a soľ. Cesto nesmie byť ani husté ani riedke. Z neho urobíme tenký šúlok, ktorý rozkrájame na drobné kúsky a vyvaríme vo vode. Vyvarené posypeme krúpami a dáme do hrnca a zalejeme vodou (tou, v ktorej sme ich vyvárali). Vody len toľko, aby boli zaliate. Na miernom ohni ich necháme rozvariť a hneď odstavíme. Krúpy nabotnajú. Usmažeme cibulku a dáme na opatance, premiešame. Podávame s kyslou uhorkou.

Ovocná čerešňová omáčka

Čerešne zbavíme stopiek, uvaríme vo vode, do ktorej sme dali mletú škoricu. Potom z múky a mlieka urobíme zátrepku a vlejeme na čerešne. Necháme prejsť varom. Omáčka je hotová. Týmto istým spôsobom môžeme variť slivkovú omáčku.

Dobrú chuť praje Jolana Vargová

Divadelné predstavenie Starý zaľúbenec

Aj tento rok k nám opäť zavítala vzácna návšteva z Rumunska. V jedno októbrové sobotné popoludnie sa konalo divadelné predstavenie ochotníkov Nádej z Nadlaku. Študenti pod vedením svojej pani učiteľky naštudovali hru od Jána Chalupku „Starý zaľúbenec“. Na úvod nás potešil svojim vystúpením už tradične, folklórny súbor Pelikánik z Nových Sadov.

Plná sála divákov sa skvele zabávala, za čo vďačíme predovšetkým účinkujúcim. Zároveň ďakujeme všetkým občanom, ktorí sa podieľali na príprave tohto podujatia.

redakcia

Mikuláš

V nedeľu 7.12. 2008 do našej obce opäť zavítal Mikuláš s čertom a anjelom. Tradične vystúpil folklórny súbor Pelikánik z Nových Sádov a potom nasledovalo stretnutie s Mikulášom a jeho pomocníkmi. Všetkým deťom priniesol sladkú odmenu a dobrú náladu. Tešili sa malí aj dospelí.

Veľké poďakovanie patrí občanom, ktorí sa na tomto popoludní podieľali a sponzorom: Potraviny – pani Kopečná; Pohostinstvo Flamenco – pán Oľapka; NOVAFENZ s.r.o., pán Slížik – včelár a Jednota dôchodcov.

redakcia

Posedenie s pánom Petrom Bučekom

V sobotu 13. decembra sa v sále kultúrneho domu konala beseda na tému „Letné olympijské hry v Pekingu“, spojená s premietaním filmu, so športovým redaktorom Slovenského rozhlasu Petrom Bučekom. Všetkým prítomným porozprával zážitky z olympiády v Číne, a oboznámil nás so svojou prácou a láskou k športu. Občania sa taktiež zapájali do diskusie.

Ďakujeme pánovi Bučekovi za príjemne strávené chvíle a tiež organizátorovi - Jednote dôchodcov.

redakcia

Knížné novinky

Odborná literatúra:

Katalóg aktivít voľného času

M. Gáfrik – Proti noci

Heraldický register SR VI.

Ján Ursíny – Z môjho života

J. Perniš – Svätoštefanská koruna na dražbe ambícií

J. Kočíš - Alžbeta Báthoryová a jej obeť

Ján Sirácky – Dlhé hľadanie domova

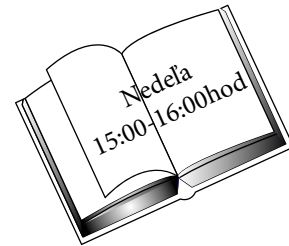
L. Vrteľ – Osem storočí slovenskej heraldiky

Louise L. Hayová- Láska sa rodí v tebe

Louise L. Hayová – Miluj svoj život

Kay Pollak – Žiadne stretnutie nie je náhodné

R. Breuss – Liečenie rakoviny, leukémie a iných chorôb

Detská literatúra:

Zuzana Zemaníková – Lulukaj

Beletria:

Andrej Žarnov – Nedopoviem slovo

J.D. Salinger – Kto chytá v žite

František Hečko – Červené víno

Zároveň prosím tých čitateľov, ktorí nereagovali na upomienky, aby vrátili knihy, ktoré si môžu vypožičať aj ďalší čitatelia. Za pochopenie ďakujem.

Zuzana Plesníková
knihovnička

Nezdržujme sa navzájom

Nitriansky samosprávny kraj v spolupráci s dopravcom Veolia Transport Nitra a.s. pre Vás pripravili akciu na čipovú kartu. Jej cena je momentálne 1,-Sk (0,03 €).

Používanie čipovej karty prináša pre cestujúceho mnoho výhod. Bezhotovostný platobný styk, skrátenie času vybavovania cestovným lístkom u vodiča a aj výraznú zľavu cestovného podľa cenového výmeru v prímestskej a v mestskej doprave.

Pri platbe EZČK v prímestskej doprave má majiteľ karty zľavu 4,-Sk (0,13 €) pri obyčajnom cestovnom a 3,-Sk (0,10 €) pri osobitnom cestovnom (žiaci, študenti a držitelia preukazov ŤZP a ŤZP-S). V mestskej doprave v Nitre je zľava 4,-Sk (0,13 €) pri jednorazovom cestovnom lístku občianskom, zľavnenom dôchodcovskom nad 70 rokov a pri invalidite nad 70% schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a 2,-Sk (0,07 €) pri žiakom a študentskom jednorazovom cestovnom lístku.

redakcia

Oznamy – rok 2008

Zomreli:

Ján Marták, Amália Predanociová, Augustín Varga, Anna Líšková, Katarína Líšková,
Ján Lakatoš, Mária Kulíšková.

Češť ich pamiatke

Prišahovali sa:

František Barboriak, č. d. 44; Mgr. Ivan Plačko, č. d. 31; Tatiana Kovalinková, Lenka Kovalinková,
Ján Tupý – č. d. 7; Anna Fraňová, č. d. 3; Petra Líšková, č. d. 104; Marián Ševčík, Petra Perinová – č. d. 150.

Blahoželanie k jubileu:

Ján Líška (85), Michal Zedník (85), Ján Bachar (85), Rudolf Mosný (80), Anna Proksová (75),
Pavel Proksa (75), Emília Proksová (75), Katarína Ševčíková (75), Michal Zábrazný (70), Anna
Mesárošová (70), Emília Majdanová (70), Edita Bilová (70), Zuzana Plesniková (93).

*Prajeme veľa zdravia, lebo je vzácne,
veľa šťastia, lebo je krásne,
veľa lásky, lebo je jej málo
a všetko naj..... aby žiť za to stálo.*

Všetko najlepšie všetkým jubilantom praje redakcia.

STAROSTOVIA projekt veternej elektrárne vítajú

Green Energy Slovakia plánuje v niekoľkých lokalitách Nitrianskeho kraja vybudovať veterný park. Starostovia projekt vítajú a sú mu naklonení. Elektrická energia získaná z vetra by vďaka parku pokryla ročnú spotrebu elektriny pre cca 30-tisíc domácností a znížila produkciu CO₂ o viac ako 95-tisíc ton ročne.

Bratislavská spoločnosť Green Energy Slovakia plánuje vybudovať v niekoľkých lokalitách Nitrianskeho kraja veterný park. Dodávateľom veterných turbín bude dánska spoločnosť Vestas, ktorá je lídrom vo výrobe technológie veterných elektrární. „Zariadenia budú nielenže nové, ale budú spĺňať aj všetky medzinárodné normy. Dodávateľ technológie zároveň poskytne aj záručný a pozáručný servis elektrární, ktorých životnosť je približne dvadsaťpäť rokov,“ vysvetlil konateľ spoločnosti Tomáš Lacko.

Spoločnosť už v roku 2004 požiadala dotknuté obecné úrady o spoluprácu pri príprave veterného parku. „V tom istom roku sme začali aj s prípravnými prácami, kedy sme tam nainštalovali stožiar s technológiou na meranie rýchlosti a smeru vetra,“ vysvetlil. Turbíny veterného parku Nitra budú umiestnené vo vzdialenosti minimálne 800 metrov od najbližších ľudských obydľí. Ich výstavbe predchádza aj náročný proces EIA, v rámci ktorého musia byť posúdené aj všetky vplyvy na životné prostredie. „Zástupcovia spoločnosti tiež počítajú s možnými kritickými ohlasmi zo strany niektorých obyvateľov. Pre ľudí preto pripravujú informačný materiál o veternej energii. „Obavy ľudí väčšinou vyplývajú z nedostatočnej informovanosti o veterných elektrárňach. Aj preto by sme ľuďom radi vyvrátili mýty, ktoré šíria ich neprijateľnosť,“ vysvetlil Lacko.

Starostovia dotknutých obcí v okolí Nitry navštívili veterný park v malej rakúskej obci Scharndorf. Už piaty rok sa v ňom točí jedenásť turbín Vestas. Osobne si vypočuli skúsenosti miestneho starostu i prevádzkovateľa veterného parku. Ako poznamenali, nik z obyvateľov nemá v rakúskej obci proti veterným elektrárňam výhrady. „Po exkurzii máme ešte väčšie očakávania, ako doteraz,“ vyjadril sa k projektu veterného parku Nitra starosta obce Zbehy Ivan Habiňák. „Zistil som, že hluk či vibrácie, ktoré by veterné elektrárne mohli šíriť, sú iba mýty. Absolútne sa nám to nepotvrdilo. Naša obec je veternému parku veľmi naklonená,“ povedal. Podobný názor zdieľa aj starosta dotknutej obce Šurianky. „V Rakúsku majú jedenásť veterných turbín. V ich blízkosti sa na moje prekvapenie pestuje cukrová

repa a zdržiava sa tam zver i vtáctvo. Všetko je zachované a zelené," povedal Viliam Búcora. Najviac ho prekvapili posedy, ktorú sú umiestnené priamo pod točiacimi sa vrtulami. Neďaleko parku sa totiž nachádza aj poľovný revír. „Ak sa u nás všetko dodrží podľa litery zákona, veterný park v lokalite Zbehy sa bude realizovať. Ľudí chceme o všetkom informovať a veríme, že tento projekt prijmú," dodal Habiňák.

Investor očakáva, že stavebné povolenie na výstavbu veterného parku by mohol získať do roku 2010. Ten sa bude realizovať v jednotlivých etapách a postupne sa bude spúšťať do prevádzky. Už teraz sa na jeho prípravu podieľajú viacerí odborníci z rôznych organizácií. Každá dotknutá obec pritom získa na základe uzavretej dohody o spolupráci pri príprave, výstavbe a prevádzkovaní veterného parku finančnú čiastku z každej vyrobenej kWh elektrickej energie. „Pre potreby jeho výstavby chceme spevniť existujúce komunikácie alebo vybudovať nové. Tie budú využívané aj širokou verejnosťou," dodal konateľ spoločnosti Green Energy Slovakia. Tá plánuje vo veternom parku vytvoriť aj dve pracovné miesta pre kontrolu prevádzky. Predpokladaná návratnosť veterného parku Nitra je na základe získaných výsledkov z merania rýchlosti a smeru približne 12 rokov. Vyrobená elektrická energia z veterného parku by pokryla ročnú spotrebu elektriny pre cca 30-tisíc domácností a znížila produkciu CO₂ o viac ako 95-tisíc ton ročne.

Green Energy Slovakia

Termíny odvozu komunálneho odpadu:

24.12. 2008

21.1, 18.2, 18.3, 15.4, 13.5, 10.6, 8.7, 5.8, 2.9, 30.9, 28.10, 25.11, 23.12. 2009

Termíny odvozu separovaného zberu:

7.1, 4.2, 4.3, 1.4, 29.4, 27.5, 24.6, 22.7, 19.8, 16.9, 14.10, 11.11, 9.12. 2009

Telefónne čísla:

Pohrebná služba TURANOVIČ, Nitra – 0905 948 812

Objednanie stravy: firma Ďurík, Ludanice: 038 531 97 71, mobil 0903 439 796

Elektrárne – poruchová služba – 0800 111 567
služby zákazníkom – 0850 111 555

Plynárne – poruchová služba - 0 455 1123 08, 0455 1123 09, zákaznícka linka – 0850 11 13 63

Každý štvrtok o 14:15 párny týždeň prichádza pojazdná predajňa mäsa a mäsových výrobkov.

SOS 112 – na privolanie pomoci stačí jediné číslo (zdravotná služba, polícia, hasičská služba).

Internetová stránka obce: www.malezaluzie.lentil.sk

*Veselé Vianoce
a šťastný nový rok*

Ďakujeme všetkým prispievateľom Občasnika.
Redakcia: Zuzana Plesníková, Viera Predanocyová
Grafická úprava: Zuzana Krajčovičová
Nepredajné!